

Studia Germanica Gandensia, 16, Huldenummer Prof. Dr. Ada Deprez aangeboden bij haar zestigste verjaardag. Cultureel Documentatiecentrum, Rozier 44, 9000 Gent, 1988. 261 blz., 450 fr.

Van deze negen bijdragen tot de Vlaamse taal- en letterkunde van de 19e-20e eeuw zijn er enkele die de Vlaamse Beweging zo zeer raken dat ze hier vermelding verdienen. Marc Carlier beschrijft een onderdeel van de eerste grote tweespalt in de beweging. Hendrik Conscience en zijn Antwerpse vrienden wilden in 1845 en de eerstvolgende jaren die beweging monopoliseren onder hun leiding, door middel van een geheim genootschap, het Heilig Verbond. Domien Sleenckx en Jaak Van de Velde werden aangevallen, omdat ze daarbuiten stonden — ze mochten er niet in — en daarom moest ook hun *Fransch-Vlaemsch en Vlaemsch-Fransch Woordenboek* worden afgekraakt, hoewel Conscience zelf er zijn medewerking aan verleend had. De Antwerpse flaminganten komen daar niet schoon uit. Daarom gingen we troost zoeken bij de Gentenaars van „De Tael is gansch het Volk”, het taal- en letterkundig genootschap, waarvan Hans Vanacker de jaarverslagen voor 1836-1851 gelezen heeft. Tijdens de eerste drie jaar van zijn bestaan had het de *Bydragen der Gazette van Gend voor Letteren, Kunsten en Wetenschappen* als spreekbuis en toen ontwikkelden de leden een grote activiteit aan spreekbeurten in eigen kring. Daarna daalde die werking steil; hoewel een eigen bibliotheek werd opgebouwd, drie prijsvragen werden uitgeschreven en deelgenomen werd als vertegenwoordiger van Gent aan enkele belangrijke manifestaties van de jonge Vlaamse Beweging, had het genootschap niet veel meer te betekenen. Vanaf 1846 zou het Vlaemsch Gezelschap de motor zijn in Gent.

Prof. Antoon van Elslander verzamelde enkele getuigenissen over Willem de Vreese als hoogleraar. Ze kunnen alleen als aanvulling dienen bij wat hij zelf over De Vreese schreef in *Wetenschappelijke Tijdingen* 1988, nrs 3 en 4, en wat verscheen — ook weer door de zorgen van Prof. Deprez — in *Prof. Dr. Willem de Vreese (1869-1938). Een herdenking*. A.N.V.-Afdeling Oost-Vlaanderen 1988.

L. WILS